

РЕШЕНИЕ

№ 10103

гр. София, 27.06.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 51 състав,
в публично заседание на 28.05.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Анета Юргакиева

при участието на секретаря Светла Гечева, като разгледа дело номер **2291** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.226, ал.1 във връзка с чл.144 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).
Образувано е въз основа на Решение № 2275 от 27.02.2024 г. по адм. дело № 9663/2023г. по описа на Върховния административен съд /ВАС/, с което е върната за ново разглеждане жалбата на С. И. И. срещу Решение на Управителния съвет /УС/ на Националния фонд „Култура“ /НФК/, прието съгласно протокол от проведено заседание от 18-21.11.2022г., в частта, с която е отказано финансиране на проекта на жалбоподателя по програма „Творческо развитие“ за 2022г.
Жалбоподателят счита решението на УС за незаконосъобразно поради допуснато съществено нарушение на административнопроизводствените правила и несъответствие с изискванията за форма и съдържание. Конкретно се сочи, че не са изпълнени изискванията на чл.59, ал.2 от АПК, тъй като не става ясно какви са фактическите и правни основания на административния орган да не удовлетвори искането за финансиране. В подкрепа на твърденията са изложени подробни доводи. Моли се за отмяна на оспореното решение. При новото разглеждане на делото жалбоподателят се представлява от адв. А., която поддържа жалбата и моли тя да бъде уважена. Претендира разноски.
Ответникът – Управителният съвет на Националния фонд „Култура“ не изразява становище по жалбата и не се представлява в съдебните заседания.
Съдът, като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, установи следното:

С решение по протокол № 13-1 от неприсъствено заседание, проведено на 22.07.2022г., УС на НФК е обявил конкурс по програма „Творческо развитие“, модул „Участници“. Програмата е предназначена за финансиране на разходи, свързани с професионалното развитие на артисти, културни дейци и професионалисти в сферата на изкуството и културата. С решението са приети и конкурсните документи: формуляри, образци на документите и условия за кандидатстване. Срокът за кандидатстване е бил от 12.08.2022 г. до 15:00 ч. на 13.09.2022 г., като кандидатстването се осъществява онлайн. Според конкурсната документация, проектните дейности следва да започнат не по-рано от датата на подписване на договора и да бъдат приключени и отчетени в посочените в договора срокове. Като индикативен срок за сключване на договорите и за изплащане на сумите е посочен месец ноември 2022г. Проектите следвало да бъдат реализирани в срок от 12 месеца от датата на подписване на договора.

С т.4 от Заповед № 3-303-7/25.08.2022г. изпълнителният директор на фонда е назначил техническа комисия в тричленен състав по посочената програма,

С решение по протокол № 16 от видеозаседание на УС на НФК, състояло се на 19.09.2022г., е приет състав на експертната комисия по програма „Творческо развитие“, както следва: Председател – Б. П. и членове: С. Х., Т. Н., О. К. и М. В.. Въз основа на решението, комисията е назначена със Заповед № 3-303-12/20.09.2022г. на изпълнителния директор на НФК.

Във връзка с обявения конкурс, на 02 септември 2022г. жалбоподателят С. И. е изпратил по електронната поща запитване, касаещо допустимостта на потенциалната му кандидатура. В него същият е посочил, че е одобрен за специализация по програма Ф. към докторантурата му, която е в направление „А. менджмънт“, като му предстои заминаване за Ню Й. до края на месец март 2023г. В тази връзка, считайки, че попада в обхвата на програмите „Мобилност“ и „Творческо развитие“, отправил запитване дали би било в разрез с правилата на програмите, ако кандидатства за средства /дневни и квартирни/ за месеците, които са в обхвата на съответната програма и на специализацията /ноември – март/. Отговор на запитването си жалбоподателят не е получил.

На 07.09.2022г. С. И. подава кандидатурата си под номер TRU2022-0709-1011-16518, като проектът, с който кандидатства, е за финансиране на разходи по настаняване през месеци ноември 2022г., декември 2022г. и януари 2023г., във връзка с докторантска специализация в Baruch College CUNY.

По делото /л.64/ е приложен доклад от работата на експертната комисия и на изпълнителния директор на НФК по програма „Творческо развитие“, т. I от който включва представяне на работата на техническата комисия по програмата, като в доклада е инкорпориран протокол от работата на техническата комисия. В т. II от доклада е представена работата на експертната комисия по програмата, като видно от него, комисията е извършила оценка съобразно критериите, посочени в условията за кандидатстване. Посочено е, че се представя на Управителния съвет електронна таблица с предложените за финансиране кандидатури /53/, предложените за резерви /8 кандидатури/ и неодобрените /общо 140/ кандидатури. Според т.3, в таблицата следва да се съдържат и мотивите за решенията на комисиите. Докладът е подписан с особено мнение от Т. Н. и Б. П., като обстоятелствата около подписването на доклада са хронологично изложени в докладна записка на главен експерт „Проекти и програми“ до Изпълнителния директор на НФК /л. 158-166/. Съгласно представената

по делото от изпълнителния директор на НФК обяснителна записка /л.177/, протоколът е подписан хибридно онлайн и на място, като на място е подписан от членовете на експертната комисия – К., Х. и К., а по електронна поща - от Н. и П..

С решение по т.4 от протокол № 23 от проведено „продължаващо редовно видео заседание, състояло се на 21.11.2022г.“, УС на НФК е прил резултатите по програмата, така както са предложени от експертната комисия. Видно от протокола от 21.11.2022г., по т.6 от дневния ред е дадена думата на Б. П. /председател на експертната комисия/, според която 4 от проектите са изпаднали от челното класиране, единият от тях от 1 място „поради настояване на администрацията на фонда да бъде сложена оценка „нула“. От изказването става ясно, че това е именно кандидатурата на С. И., която е била класирана на първо място „до последните два дни“. Посочва, че С. И. е на 6-месечна специализация, „но тя се провежда в периода 28 септември 2022г.-22 март 2023г. и той конкретно е посочил, че първите 3 от 6-те месеца ще си ги осигури“. Оттам нататък моли декември 2022г., януари и февруари 2023г. в рамките на времеви обхват на програмата, да му бъдат подпомогнати, т.к. той не може да си позволи цялостно финансиране“. Във връзка с изказването на Б. П. е направен коментар единствено от Б.Т. /член на УС/, която е посочила, че не може да се нарушават правилата и че комисията трябва да даде решение, а не да поставя проблема. На тази база и по предложена юридическа формулировка УС решава „резултатите да се гласуват така, както са предложени от експертната комисия“.

Според приложената на л.33 от делото извадка от таблицата, относно проекта на С. И. не са посочени точки, а в колоната "финално становище" е отбелязано следното: „Кандидатът е професионалист, а специализацията, за която е избран в един от най-престижните образователни институти в света, категорично ще спомогне за неговото творческо развитие. Кандидатурата е прилежно подготвена, ясно мотивирана и с подробно описани потенциални резултати. Приложен е документ, който доказва, че кандидатът е селектиран със стипендия за позицията. Бюджетът е реалистичен и ясно обоснован. Към момента на кандидатстване към НФК, специализацията на кандидата вече е започнала, което не отговаря на условията на програмата. Проектът не е одобрен за финансиране“ и срещу проектното предложение в графа „отпусната сума“ е поставен индекс „0“.

При така установеното съдът формира следните изводи:

Жалбата е подадена в срок от лице с правен интерес от оспорването и срещу подлежащ на съдебен контрол индивидуален административен акт, поради което е допустима. По същество тя е основателна.

Създаването на Националния фонд "Култура" е предвидено в Закона за закрила и развитие на културата /ЗЗРК/, според който /чл.24,ал.3/ фондът подпомага развитието на културата, като набира, управлява и разходва средства, предназначени за провеждане на националната политика в областта на културата. Органи на фонда съгласно чл.25 от ЗЗРК са управителният съвет и изпълнителният директор. Управителният съвет ръководи дейността на фонда и се състои от председател и 10 членове. Управителният съвет заседава в присъствието на две трети от състава си. Решенията се вземат с мнозинство от повече от половината от общия брой на неговите членове.

Условията и редът за провеждане на конкурси за предоставяне на средства от Националния фонд "Култура" са уредени в Наредба № Н-5 от 27.06.2007 г., издадена от министъра на културата /"Наредба № Н-5/2007г.", „Наредбата“/, като приложима

към разглежданата процедура е редакцията след измененията и допълненията, обн. ДВ, бр. 27 от 5 април 2022г.

Предвид разпоредбата на чл.10 от Наредбата, според която управителният съвет определя проектите, спечелили конкурса, проектите, за които не са достигнали средствата за финансиране от фонда и неодобрените за финансиране проекти, процесното решение се явява прието от компетентен орган. Решението е взето с предвиденото мнозинство.

Видно от чл.7 от Наредбата, конкурсът се провежда от техническа и експертна комисия, чийто поименен състав и председател се определя от Управителния съвет. Техническата комисия извършва оценка за допустимост на подадените проектни предложения и съответствието им с изискванията, а експертната комисия извършва оценка съобразно критериите, посочени в условията за кандидатстване. Председателят на експертната комисия разпределя проектните предложения между експертите в комисията, като експертната оценка на всеки проект се извършва от двама експерти независимо един от друг /чл.8б, ал.2 и ал.3/.

Съгласно чл.9,ал.3 и ал.4 от Наредба Н-5/2007г., за работата си експертната комисия съставя доклад, който се подписва от председателя и от членовете на комисията и който обобщава работата на техническата и експертната комисия. Към него се прилага електронна таблица, която съдържа: 1. предложените за финансиране проекти, подредени в последователност според дадената им оценка в низходящ ред и размера на финансирането със средства от фонда; 2. проекти, които не са предложени за финансиране поради недостиг на средства, подредени в последователност според дадената им оценка в низходящ ред в продължение на реда по т. 1; 3. неодобрени за финансиране проекти; 4. мотивите за решенията на комисиите по т. 1, 2 и 3. Докладът по ал. 3 се предоставя на членовете на Управителния съвет по електронен път.

Според съда, в случая установените административнопроизводствени правила са били съществено нарушени.

Анализът на разпоредбите, регламентиращи дейността и функциите на техническата и експертната комисия, ясно сочи, че техническата комисия извършва проверката за допустимост на кандидатите и за съответствие на проектите с изискванията на конкурса, а експертната комисия извършва оценка на допуснатите проекти, респективно кандидати. Според разпоредбата на чл. 8 от Наредба № Н-8/2007г. проектите, които кандидатстват за получаване на средства от Фонда, се оценяват от експертната комисия в съответствие с обявените условия на конкурса и съобразно следните критерии: 1. художествени и естетически критерии за качество, посочени в условията за кандидатстване; 2. приноса за развитието на българската култура и изкуство; 3. реалистичност и обосновааност на предлагания бюджет. В документацията за конкурса е посочено, че критериите за оценка от експертната комисия включват оценка на кандидата с оглед неговите качества и изяви до момента /25т., от които професионален опит и профил на кандидата – 10 т. и необходимост от обучението – 15т./; обхват на събитието и метод за подбор на участници /25т., от които обхват и значимост на събитието – 10т., метод за подбор на участници – 5т. и роля на участие на кандидата – 10т./; потенциал и устойчивост на проекта /25 т., от които макс. 15т. , ако проектът способства за продължителното професионално развитие и макс. 10 т., ако отговаря на един или повече от приоритетите на програмата/; оценка на бюджет /25т., разпределени така – 5т., ако бюджетът е представен в съответствие с изискванията на програмата и е коректно попълнен, 10 т., ако предвидените разходи

са необходими и обосновани в съответствие с целите и дейностите, и 10т., ако предвидените разходи са реалистични спрямо пазарните стойности.

В случая, от представения по делото Протокол № К-21/03.10.2022г. за работата на техническата комисия се налага извод, че проектът на жалбоподателя С. И. е сред тези, които се допускат до оценка от експертната комисия, т.е. по отношение на него не е констатирана несъответствие с изискванията на конкурса. С оглед на това на същия е била извършена оценка /л.71 и 72/, като видно от представените карти от оценката на двамата определени експерти, проектът е получил максималния брой точки от 100 т. /4x25т./.

В същото време, според извадката от таблицата /л.33/, в която се съдържа резултатът от конкурса, в колоната „Среден брой точки“ за кандидата С. И. не е посочено нищо, т.е. няма никакво число, като от изложените мотиви може да се направи заключение, че проектът не е одобрен за финансиране поради неизпълнение условията на програмата. Това обстоятелство обаче следва да е констатирано от техническата комисия, тъй като, както беше посочено, експертната комисия извършва оценка само на допустими кандидати и проекти съобразно посочените в чл.8 от Наредбата и в конкурсната документация критерии. Доколкото от тълкуването на разпоредбата на чл.10 от Наредбата може да се направи извод, че докладът и класирането на експертната комисия не са обвързващи за Управителния съвет, последният може да промени класирането и да определи за спечелили проекти, различни от предложените, съответно да коригира размера на финансирането. В случая обаче не сме изправени пред такава хипотеза, тъй като видно от протокола от заседанието, на което е прието процесното решение, УС е приел резултатите от конкурса, така както са предложени от експертната комисия. Следователно, извършеното от УС класиране изцяло се основава на класирането на експертната комисия. По същество обаче експертната комисия не е извършила класиране според оценката на кандидата, тъй като такава липсва, а е направила недопустима с оглед функциите ѝ преценка за съответствието на проекта с изискванията на програмата що касае времевия обхват.

На следващо място, след като е безспорно по делото, че на проекта на жалбоподателя е била извършена оценка и това е сторено в съответствие с изискванията на чл.8б от Наредба № Н-5/2017г. / от двама независими експерти, чиито оценки напълно съвпадат/, експертната комисия е била длъжна да посочи този резултат в таблицата за оценка /вместо да не посочи нищо/, като няма право да извършва корекция на оценката, т.е. не може да приеме решение, че проектът се оценява с нула точки, както се посочва в изказването на Б. П. пред УС на НФК от 21.11.2022г. Начинът на оценяване и формиране на оценките е императивно предвиден в разпоредбата на чл.8б от Наредбата и той е една от гаранциите, че класирането, съответно разпределянето на средствата от фонда се основава на честни и обективни критерии и в обществен интерес. Комисията като такава няма право да променя получената съгласно чл.8б, ал.3 или ал.5 оценка и е длъжна посочи този резултат в таблицата по чл.8б, ал.4. В случая това очевидно е драстично нарушено.

Извън горното, посоченото в таблицата основание, на което се отказва финансиране на проекта на жалбоподателя, не изпълнява изискванията за мотивиране на акта. Във финалното становище е посочено, че към момента на кандидатстване към НФК, специализацията на кандидата вече е започнала, което не отговаряло на условията на програмата. Освен че в таблицата липсва описание или референция към условието, за което се твърди, че проектът не изпълнява, нито в това финално становище, нито в

предшествващ или съпътстващ го акт се съдържа изложение на факти и обстоятелства, т.е. няма конкретни фактически констатации от помощен орган /техническата или експертната комисия/ или от административния орган кога е започнала специализацията на кандидата, за да се провери дали действително това предшества датата на кандидатстването. В случая по делото са налице данни, че жалбоподателят е заминал за Ню Й., САЩ, на 28.09.2022г., а е подал кандидатурата си на 07.09.2022г., т.е. към датата на кандидатстването специализацията не е била започнала. Следователно, дори така оскъдно посоченото фактическо основание за отказа се опровергава от събраните доказателства.

Предвид всичко изложено дотук, решението на УС на НФК, в частта, с която е отказано финансиране на С. И. И. по програма „Творческо развитие“ за 2022г. се явява незаконосъобразно на основание чл.146, т.2 и т.3 от АПК и следва да бъде отменено, а преписката да се върне на административния орган за ново произнасяне съобразно дадените указания.

При този изход на спора следва да се уважи искането на жалбоподателя за присъждане на сторените по делото разноски съгласно приложения списък.

Така мотивиран, Административен съд София - град, III отделение, 51-ви състав, на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ и чл.173,ал.2 от АПК

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение на Управителния съвет на Националния фонд „Култура“, прието съгласно протокол № 23 от проведено редовно видеозаседание от 18-21.11.2022г., в частта му по т.4, с която са приети резултатите по програма "Творческо развитие" в частта, с която е отказано финансиране на С. И. И..

ИЗПРАЩА преписката на Управителния съвет на Национален фонд „Култура“ за ново произнасяне при спазване на указанията на съда по тълкуването и прилагането на закона, дадени с мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Национален фонд "Култура" да заплати на С. И. И. сумата от 2210 лева /две хиляда двеста и десет лева/ разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14 – дневен срок от получаването му .

СЪДИЯ: